

Vyacheslav PISAREV
Agnieszka HABA
Politechnika Rzeszowska

ANALIZA SYSTEMU KLIMATYZACJI DLA KRYTYCH PŁYWAŁNI Z WYKORZYSTANIEM POMPY CIEPŁA DO OSUSZANIA POWIETRZA OBIEGOWEGO I WYMIENNIKA KRZYŻOWEGO

Celem publikacji jest opracowanie metody projektowania parametrów powietrza w systemie klimatyzacji z wykorzystaniem pompy ciepła do osuszania powietrza obiegowego i wymiennika krzyżowego.

Słowa kluczowe: klimatyzacja, kryta pływalnia, powietrze recyrkulowane, pompa ciepła, osuszanie, krzyżowy wymiennik ciepła

1. Wprowadzenie

Przeprowadzono analizę systemu osuszania powietrza recyrkulowanego z wykorzystaniem sprężarkowej pompy ciepła oraz wymiennika krzyżowo-płytowego dla hali krytej pływalni do odzysku ciepła [1]. W rozwiązaniu tym przy obciążeniach szczytowych (rozważając odparowanie wilgoci) zwiększa się ilość powietrza zewnętrznego do koniecznego minimum. Powietrze zewnętrzne po zmieszaniu się z powietrzem recyrkulowanym ogrzewa się, przepływając kolejno przez wymiennik krzyżowo-płytowy, skraplacz pompy ciepła, dodatkową nagrzewnicę, po czym trafia do pomieszczenia.

Przykładowo w hali krytej pływalni w okresie niekapielowym przy mniejszym zapotrzebowaniu na osuszanie powietrza urządzenie pracuje w trybie oszczędzania. Centrala funkcjonuje wówczas w układzie zamkniętym, osuszając powietrze obiegowe. Powietrze przepływa przez wymiennik krzyżowo-płytowy, następnie przez chłodnicę pompy ciepła, na powierzchni której wykrapla się wilgoć [1]. Schłodzone powietrze, przy odpowiednim ustawieniu przepustnicy, zawraca w bloku recyrkulacji, a następnie nagrzewa się do wymaganej temperatury, przepływając przez wymiennik krzyżowo-płytowy, skraplacz pompy ciepła i dodatkową nagrzewnicę powietrza (rys. 1.).

W okresie zimowym, przy niskich wartościach temperatury i pewnym udziale powietrza zewnętrznego, wymiennik krzyżowo-płytowy może w wystar-

czającym stopniu osuszać powietrze obiegowe (tzn. powietrze wywiewane, którego część zostaje usunięta), bez konieczności włączania pompy ciepła [1]. Przy wyższych wartościach temperatury w okresie zimowym i przejściowym do osuszania powietrza recyrkulacyjnego wykorzystuje się również pompę ciepła we współpracy z wymiennikiem krzyżowo-płytowym [1].

Celem niniejszej pracy było określenie metody projektowania procesu przebiegu zmian stanu powietrza w systemie klimatyzacji z osuszaniem powietrza obiegowego, wykorzystując pompę ciepła i wymiennik krzyżowy ciepła. Na rysunku 2. został przedstawiony schemat takiego systemu wraz z pompą ciepła pracującą w cyklu woda–woda.

2. Zasady teoretyczne projektowania systemu klimatyzacji

Dane wyjściowe

1) parametry powietrza zewnętrznego według normy PN-76/B-03420 [2]:

- temperatura – t_z [°C],
- wilgotność względna powietrza – φ_z [%],
- entalpia właściwa powietrza – i_z [kJ/kg],
- zawartość wilgoci – x_z [g/kg],

2) parametry powietrza wewnętrznego:

- temperatura w pomieszczeniu – t_p [°C],
- wilgotność względna powietrza – φ_p [%],

3) parametry technologiczne:

- zyski ciepła całkowitego – Q_C [kW] (określane dla danego obiektu),
- zyski ciepła jawnego – Q_J [kW] (określane dla danego obiektu),
- zyski wilgoci – W [kg/s] (określane dla danego obiektu),
- niezbędny strumień objętościowy powietrza zewnętrznego ze względów higienicznych zalecany dla zapewnienia odczucia komfortu i świeżości – G_Z [m³/s].

Budowanie przebiegu zmian stanu powietrza klimatyzacyjnego na wykresie i - x powietrza wilgotnego rozpoczyna się od umiejscowienia punktu odpowiadającego parametrom powietrza zewnętrznego Z (t_z , φ_z) (rys. 3.) (według PN-64/B-03420). Następnie ustala się parametry powietrza w pomieszczeniu, które mogą być podyktowane względami komfortu lub produkcji. Ustalone parametry powietrza w pomieszczeniu nanosi się na wykres i - x powietrza wilgotnego, otrzymując punkt P o parametrach (t_p , φ_p). W kolejnym kroku należy ustalić parametry powietrza nawiewanego. Temperatura tego powietrza może zależeć od dopuszczalnej różnicy wartości temperatury Δt^* pomiędzy powietrzem nawiewanym a powietrzem w pomieszczeniu. Wartość tej różnicy temperatury zależy od miejsca usytuowania wylotów nawiewnych, przeznaczenia pomieszczenia, wysokości zysków ciepła itp. Stąd temperatura nawiewu t_N wynosi:

$$t_N = t_P - \Delta t \text{ [}^\circ\text{C]} \quad (1)$$

W kolejnym kroku należy ustalić współczynnik kierunkowy przemiany stanu powietrza wilgotnego, który można wyznaczyć ze wzoru:

$$\varepsilon = Q_c / W \text{ [kJ/kg]} \quad (2)$$

Stan powietrza nawiewanego (punkt N) będzie zatem zależny od współczynnika kierunkowego ε przechodzącego przez punkt P i linii temperatury $t_N = \text{const.}$

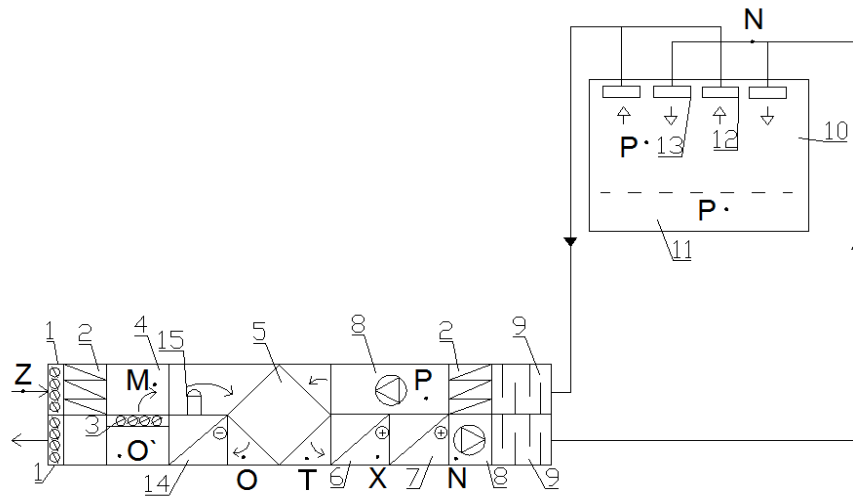
Odczytując z wykresu wielkość entalpii właściwej powietrza w tak wyznaczonym punkcie N (i_N), można określić strumień objętościowy powietrza wentylacyjnego:

$$G = \Delta Q_C / (\rho \cdot (i_P - i_N)) \quad (3)$$

gdzie ρ – gęstość powietrza, $\rho = 1,2 \text{ kg/m}^3$.

Następnie należy określić stan powietrza wywiewanego po wymienniku krzyżowo-pływowym (stan określony punktem O) i pompie ciepła (stan określony punktem O').

W kolejnym kroku wyznacza się punkty O' i M określające stan powietrza odpowiednio po parowniku pompy ciepła (14, rys. 1.) i po zmieszaniu powietrza wywiewanego z zewnętrznym. Położenie tych punktów wyznacza się geometrycznie.

Rys. 1. Schemat systemu klimatyzacji pracującego w okresie zimowym z osuszaniem powietrza za pomocą pompy ciepła z odzyskiem ciepła na wymienniku krzyżowym dla hali krytej pływalni

Na rysunku 1. przyjęto następujące oznaczenia: 1 – przepustnica powietrza zewnętrznego, 2 – filtr powietrza, 3 – przepustnica powietrza obiegowego, 4 – komora mieszania, 5 – wymiennik krzyżowo-płytowy do odzysku ciepła, 6 – skraplacz pompy ciepła, 7 – druga nagrzewnica powietrza, 8 – wentylator, 9 – tłumik akustyczny, 10 – hala krytej pływalni, 11 – strefa przebywania ludzi, 12 – wylot powietrza, 13 – nawiew powietrza, 14 – parownik pompy ciepła, 15 – sprężarka pompy ciepła.

Z równania bilansu po wilgoci oblicza się zawartość wilgoci w punkcie O' ($x_{O'}$):

$$G_Z \cdot x_Z + G_{REC} \cdot x_{O'} = G \cdot x_M \quad (4)$$

gdzie: x_M – zawartość wilgoci w punkcie M , $x_M = x_N$ [g/kg],

G_{REC} – strumień objętościowy powietrza recyrkulowanego [m^3/h],

$$G_{REC} = G - G_Z \quad (5)$$

Stąd

$$x_{O'} = (G \cdot x_M - G_Z \cdot x_Z) / G_{REC} \quad (6)$$

Długość odcinka ZM i MO' należy dobrać tak, aby był spełniony warunek:

$$G_{REC} / G_Z = ZM / MO' \quad (7)$$

Należy jednak pamiętać, że punkty M i O' zostały ściśle określone przez parametry zawartości wilgoci w powietrzu, a mianowicie odpowiednio linii $x_{O'}$ (wzór (5)) oraz x_M ($x_M = x_N$). Za pomocą prostej łączy się punkty Z i O' . Na prostej ZO' leży punkt M . Wykonując ruch wzdłuż linii $\varphi = 90\%$ do linii zawartości wilgoci $x_P = \text{const}$, wyznacza się punkt O (założenie [3]).

Następnie należy sporządzić obliczenia dotyczące wymiennika krzyżowego zgodnie z danymi zawartymi w katalogach producentów (obliczenia te wykonano w przykładzie). W tym celu należy określić temperaturę powietrza po wymienniku krzyżowym (temperatura t_T , stan powietrza punkt T):

$$t_T = \eta \cdot (t_P - t_{O'}) + t_M \quad (8)$$

gdzie: η – sprawność odzysku ciepła w krzyżowym wymienniku ciepła [%],

$t_{O'}$ – temperatura w punkcie O' odczytana z rys. 3.

Wyznacza się moc chłodniczą pompy ciepła:

$$Q_p = G \cdot \rho \cdot (i_O - i_{O'}) \quad (9)$$

gdzie $i_{O'}$, i_O – entalpia właściwa powietrza odpowiednio w punktach O' i O odczytana z rys. 3. [kJ/kg].

Należy przy tym pamiętać, że stan powietrza w punkcie O jest zależny od konstrukcji i charakterystyki krzyżowo-płytowego wymiennika ciepła oraz warunków eksploatacji. W publikacji jest on określony warunkowo na przecięciu linii $x_p = \text{const}$ i $\varphi = 90\%$. W katalogach producentów krzyżowo-płytowych wymienników ciepła nie zawsze można odszukać danych o współczynnikach sprawności odzysku ciepła, a zwłaszcza informacji, czy jest to temperaturowy czy entalpijny współczynnik sprawności odzysku ciepła. Aby prawidłowo określić stan powietrza w punkcie O (tj. czy następuje odbiór ciepła z wykropleniem wilgoci), trzeba dokładnie poznać charakterystyki krzyżowo-płytowego wymiennika ciepła. Z katalogu producenta należy dobrać pompę ciepła na moc chłodniczą, a następnie odczytać moc cieplną pompy ciepła Q_{SKR} .

Ze względu na duże zapotrzebowanie na moc w tego typu obiektach zastosowano pompę ciepła pracującą w cyklu woda–woda, która jest w stanie zapewnić zapotrzebowanie na ciepło czy chłód. Na rysunku 2. przedstawiono schemat pracy pompy ciepła w systemie klimatyzacji pracującej w okresie zimowym z osuszaniem powietrza za pomocą pompy ciepła i z odzyskiem ciepła na wymienniku krzyżowym dla hali krytej pływalni.

Do określenia parametru powietrza po pierwszej nagrzewnicy (6, rys. 1.) – skraplaczu pompy ciepła korzysta się z zależności:

$$Q_{SKR} = \rho \cdot c \cdot G \cdot (t_X - t_T) \quad (10)$$

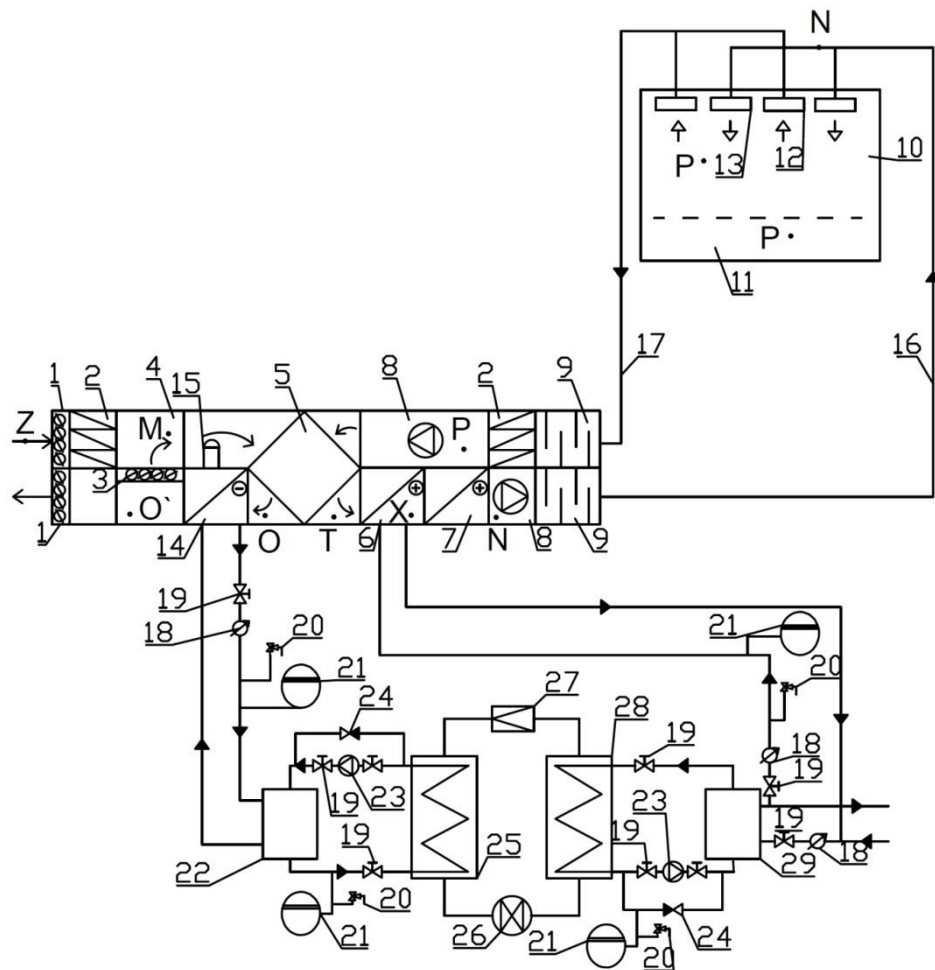
gdzie t_X – temperatura w punkcie X [°C]. Następnie wyznacza się temperaturę w punkcie X (t_X):

$$t_X = [Q_{SKR} / (\rho \cdot c \cdot G)] + t_T \quad (11)$$

gdzie c – ciepło właściwe powietrza, $c_p = 1,02$ kJ/(kg · °C). Temperatura ta pokaże, jaką moc musi mieć druga nagrzewnica (7, rys. 1.), aby dogrzać powietrze do wymaganej temperatury nawiewu. Moc omawianej nagrzewnicy określa się za pomocą wzoru:

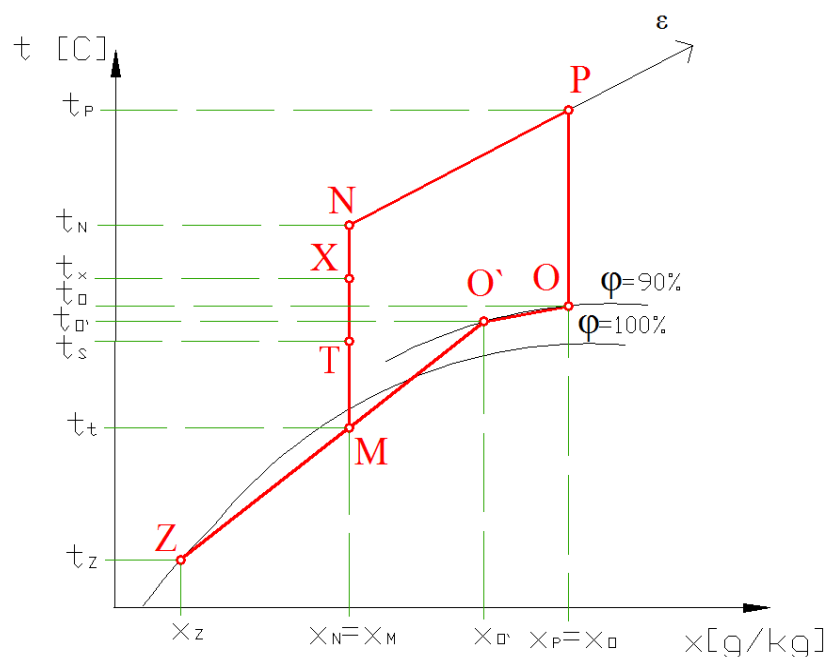
$$Q_N = \rho \cdot c \cdot G \cdot (t_N - t_X) \quad (12)$$

Wyznaczenie obiegu rzeczywistego zmian stanu powietrza w instalacji jest możliwe tylko na początku eksploatacji systemu klimatyzacji.

Rys. 2. Schemat systemu klimatyzacji pracującego w okresie zimowym z osuszaniem powietrza za pomocą pompy ciepła z odzyskiem ciepła na wymienniku krzyżowym dla hali krytej pływalni wraz ze schematem pompy ciepła pracującej w systemie woda–woda

Na rysunku 2. przyjęto następujące oznaczenia: 1-15 – jak na rys. 1., 16 – przewód zasilający, 17 – przewód powrotny, 18 – termomanometr, 19 – zawór odcinający, 20 – zawór bezpieczeństwa, 21 – naczynie wzbiornicze, 22 – zbiornik wody zimnej, 23 – pompa obiegowa, 24 – zawór zwrotny, 25 – parownik, 26 – zawór rozprężny, 27 – sprężarka, 28 – skraplacz, 29 – zbiornik wody gorącej.

Rys. 3. Przebieg zmian stanu powietrza na wykresie $i-x$ powietrza wilgotnego dla okresu zimowego z osuszaniem powietrza obiegowego za pomocą pompy ciepła z odzyskiem ciepła na wymienniku krzyżowym

3. Przykład obliczeniowy

Dane wyjściowe: hala krytej pływalni

- 1) parametry powietrza zewnętrznego wg normy PN-76/B-03420 [2]:
  - temperatura – $t_z = -20^\circ\text{C}$,
  - wilgotność względna powietrza – $\varphi_z = 100\%$,
- 2) parametry powietrza wewnętrznego:
  - temperatura w pomieszczeniu – $t_p = 30^\circ\text{C}$,
  - wilgotność względna – $\varphi_p = 60\%$,
- 3) parametry technologiczne:
  - zyski ciepła całkowitego (oświetlenie itp.) – $Q_c = 43,7 \text{ kW}$,
  - zyski wilgoci – $W = 62,1 \text{ kg/h} = 0,0173 \text{ kg/s} = 62100 \text{ g/h}$,
  - niezbędny strumień objętościowy powietrza zewnętrznego ze względów higienicznych zalecany dla zapewnienia odczucia komfortu i świeżości $G_z = 2400 \text{ m}^3/\text{h} = 0,67 \text{ m}^3/\text{s}$.

Budowanie wykresu przebiegu zmian stanu powietrza wentylacyjnego i - x powietrza wilgotnego rozpoczyna się od naniesienia punktu odpowiadającego parametrom powietrza zewnętrznego Z (-20°C , 100%) oraz powietrza w hali krytej pływalni P (30°C , 60%). Temperaturę nawiewu można określić ze wzoru (1), przy założeniu różnicy temperatury pomiędzy powietrzem nawiewanym a powietrzem w pomieszczeniu $\Delta t = 0,5^{\circ}\text{C}$:

$$t_N = 30^{\circ}\text{C} - 0,5^{\circ}\text{C} = 29,5^{\circ}\text{C}.$$

Korzystając ze wzoru (2), oblicza się współczynnik kierunkowy ε :

$$\varepsilon = 43,7 \text{ kW} / 0,01725 \text{ kg/s} = 2533 \text{ kJ/kg}.$$

W ten sposób na przecięciu linii ε oraz izotermy t_N otrzymuje się punkt N . Z wykresu i - x powietrza wilgotnego z rys. 4. odczytuje się wartość entalpii $i_N = 56 \text{ kJ/kg}$. Na podstawie tego wyznacza się strumień objętościowy powietrza wentylacyjnego G (wzór (3)):

$$G = 43,7 \text{ kW} / (1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot (72 \text{ kJ/kg} - 56 \text{ kJ/kg})) = 2,27 \text{ m}^3/\text{s} = 8193,8 \text{ m}^3/\text{h}.$$

Przyjmuje się, że punkt O leży na przedłużeniu prostej x_P łączącej się z linią wilgotności względnej $\varphi = 90\%$. Wiedząc, że $x_N = x_M$ można ustalić zwartość wilgoci w punkcie O' . Korzystając ze wzorów (5) i (6), oblicza się:

$$G_{REC} = 8193,8 \text{ m}^3/\text{h} - 2400 \text{ m}^3/\text{h} = 5793,8 \text{ m}^3/\text{h} = 1,6 \text{ m}^3/\text{s},$$

$$x_{O'} = (8193,8 \text{ m}^3/\text{h} \cdot 10,2 \text{ g/kg} - 2400 \text{ m}^3/\text{h} \cdot 0,8 \text{ g/kg}) / 5793,8 \text{ m}^3/\text{h} = 14,09 \text{ g/kg}.$$

Następnie określa się zależność (7), która jest równa:

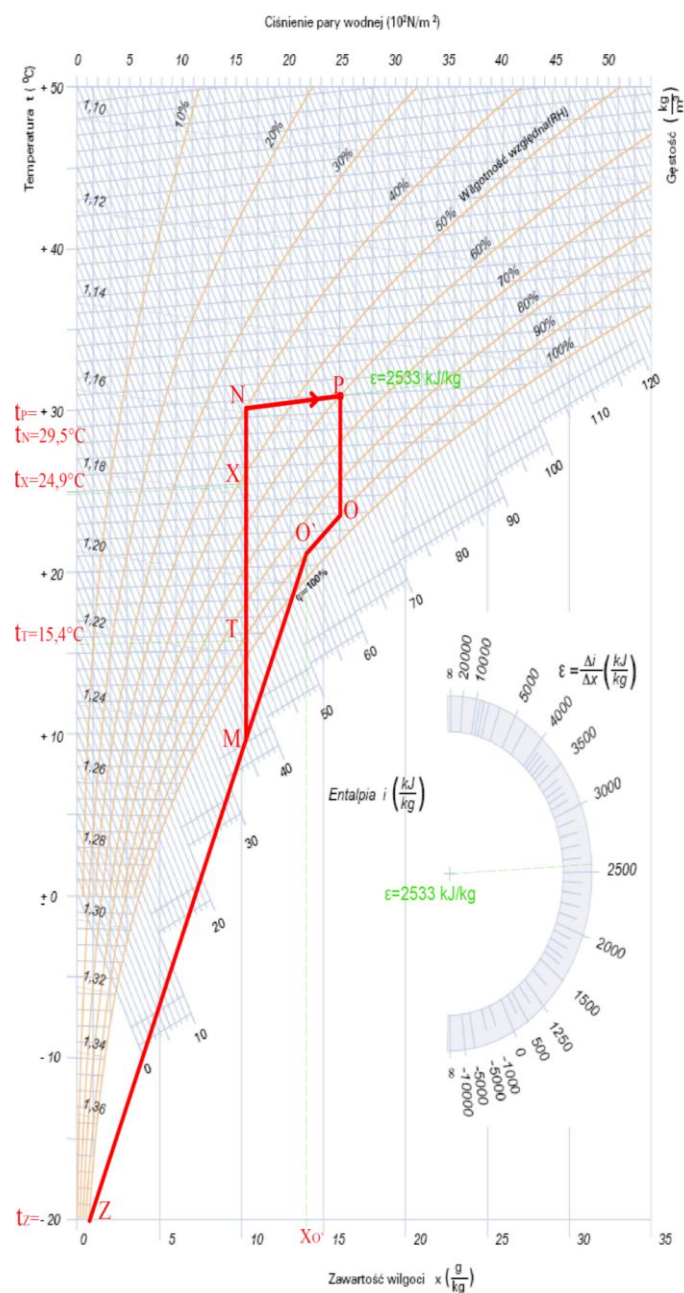
$$5794 \text{ m}^3/\text{h} / 2400 \text{ m}^3/\text{h} = ZM / MO',$$

stąd

$$ZM / MO' = 2,41.$$

Znając stosunek odcinka ZM do MO' , można wyznaczyć geometrycznie położenie punktów M i O' , zgodnie z opisem zawartym w części teoretycznej. W kolejnym kroku należy określić temperaturę powietrza za wymiennikiem krzyżowym (punkty T i X).

Rys. 4. Przebieg zmian stanu powietrza na wykresie i - x powietrza wilgotnego w urządzeniach klimatyzacyjnych dla okresu zimowego z osuszaniem powietrza za pomocą pompy ciepła z odzyskiem ciepła na wymienniku krzyżowym dla przykładu obliczeniowego

Oblicza się temperaturę powietrza nawiewanego t_T za wymiennikiem krzyżowym, korzystając ze wzoru (8) ($\eta = 0,6$, katalog firmy VTS CLIMA [4]):

$$t_T = 0,60 \cdot (30 - 21) + 10 = 15,4 \text{ } ^\circ\text{C}.$$

Temperaturę powietrza wywiewanego t_O za wymiennikiem odczytuje się z wykresu i - x powietrza wilgotnego (rys. 3.) po geometrycznym wyznaczeniu położenia punktu O' .

Wyznaczamy moc chłodniczą pompy ciepła, korzystając ze wzoru (9):

$$Q_p = 2,28 \text{ m}^3/\text{s} \cdot 1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot (64 \text{ kJ/kg} - 56 \text{ kJ/kg}) = 21,9 \text{ kW}.$$

Dobrano wodną pompę ciepła W9W0E firmy HIBERNATUS o mocy cieplnej $Q_{SKR} = 26,60 \text{ kW}$ [5]. Temperaturę powietrza po pierwszej nagrzewnicy (6, rys. 1.) określa się ze wzoru (11):

$$t_X = [26,60 / (1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot 1,02 \text{ kJ/(kg} \cdot ^\circ\text{C}) \cdot 2,28 \text{ m}^3/\text{s})] + 15,4 = 24,9^\circ\text{C}.$$

Korzystając ze wzoru (12), określa się moc drugiej nagrzewnicy (7, rys. 2.):

$$\begin{aligned} Q_p &= 2,27 \text{ m}^3/\text{s} \cdot 1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot 1,02 \text{ kJ/(kg} \cdot ^\circ\text{C}) \cdot (29,5^\circ\text{C} - 24,9^\circ\text{C}) = \\ &= 12,8 \text{ kW}. \end{aligned}$$

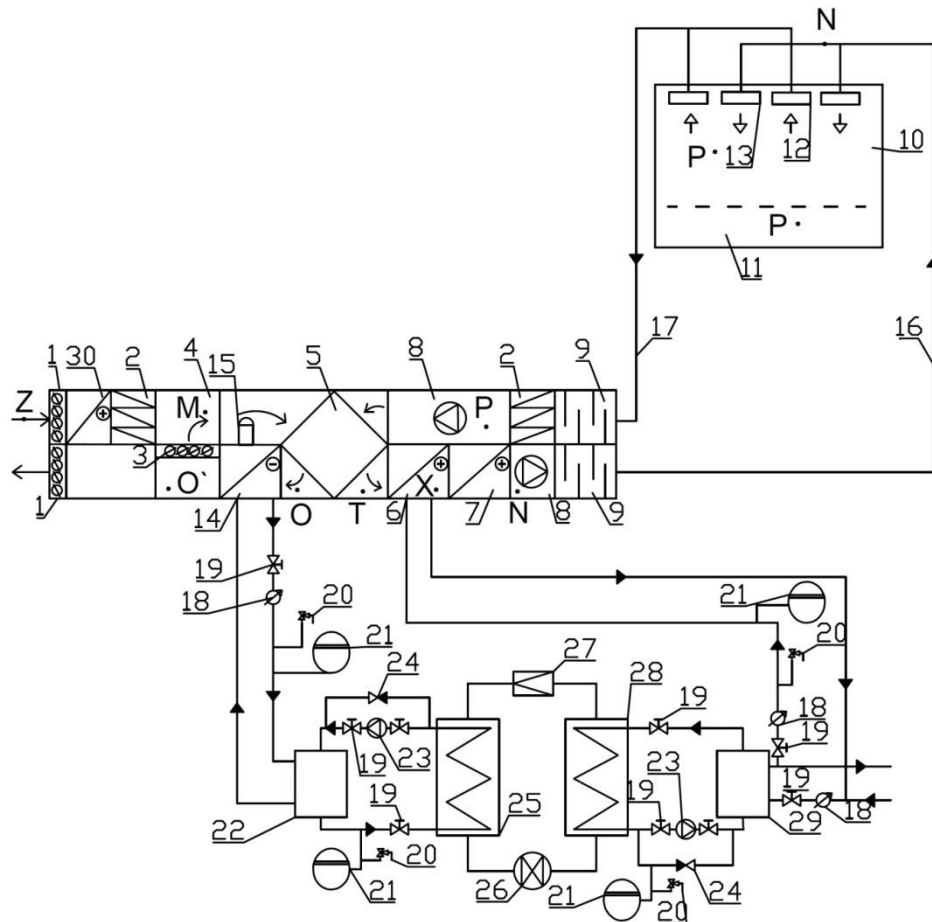
W przykładzie linia ZK (rys. 4.) leży w strefie stanu powietrza wilgotnego, która charakteryzuje się wykropleniem wilgoci z powietrza, co może być zjawiskiem niepożądanym. W tym przypadku system klimatyzacji (na rys. 2.) należy uzupełnić nagrzewnicą wstępną (30, rys. 5.) i ogrzać strumień powietrza zewnętrznego w nagrzewnicy wstępnej (30) w procesie ZS (rys. 6.) do momentu zakończenia procesu mieszania strumienia powietrza (punkty Z i K) w strefie niedopuszczającej wypadanie mgły.

Uwzględniając możliwość wykroplenia wilgoci z powietrza w procesie mieszania, przekształca się zasady budowy zmian stanu powietrza na wykresie i - x powietrza wilgotnego. Zakłada się, że np. punkt M (rys. 6.) leży na przecięciu linii x_N i $\varphi = 90\%$. Równanie $ZM/MO = 2,41$ można zapisać w postaci $SM/MO = 2,41$, gdzie punkt S znajduje się na linii $x_Z = \text{const}$.

Znając stosunek odcinka SM do MO wyznacza się w sposób geometryczny położenie punktów S i O' (rys. 6.). Otrzymana prosta przechodzi przez punkt M .

Oblicza się temperaturę powietrza zewnętrznego t_T za wymiennikiem krzyżowym, korzystając ze wzoru (8) ($\eta = 0,6$, katalog firmy VTS CLIMA [4]) (z rys. 6. odczytano wartości: $t_O = 21,7^\circ\text{C}$, $t_M = 16^\circ\text{C}$):

$$t_T = 0,60 \cdot (30 - 21,7) + 16 = 24,3^\circ\text{C}.$$

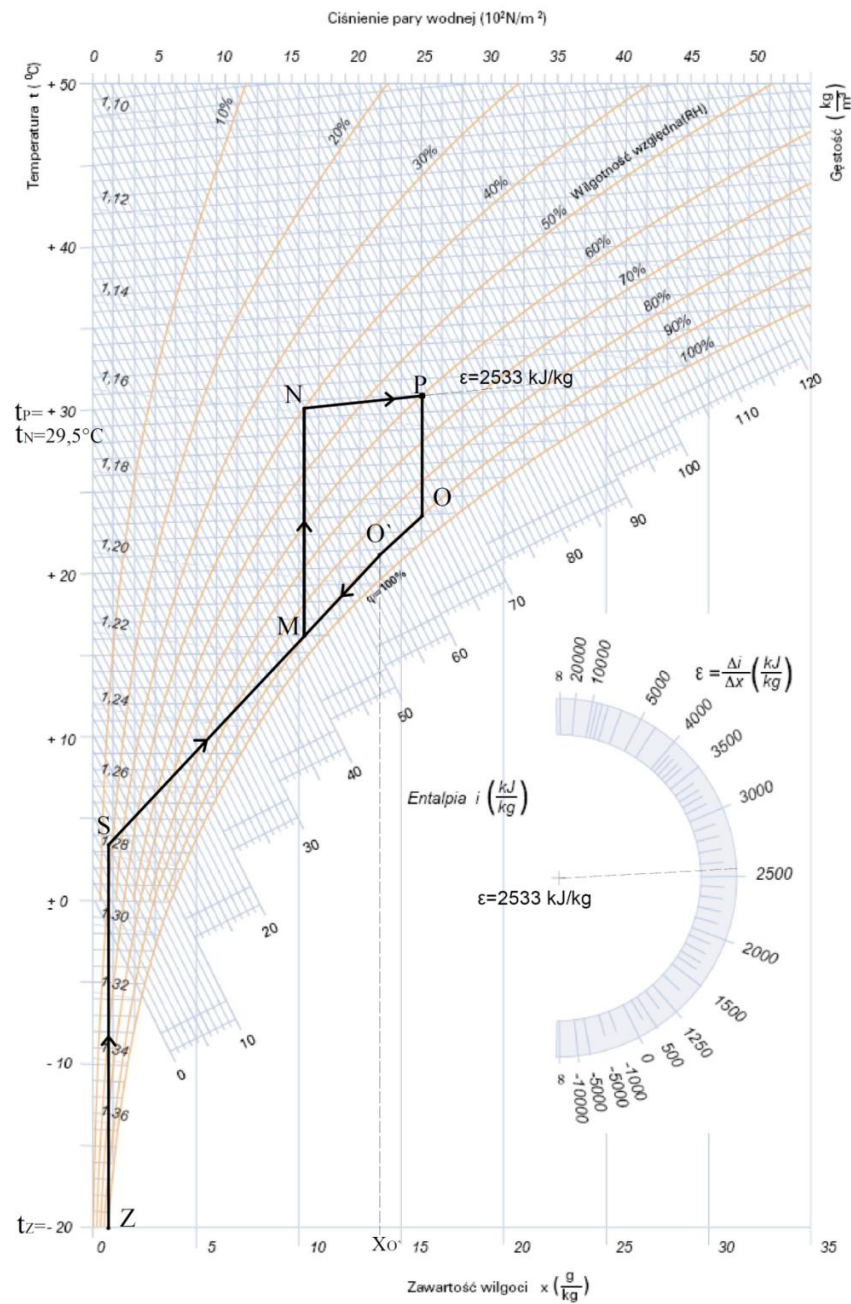
Rys. 5. Schemat systemu klimatyzacji pracującego w okresie zimowym z osuszaniem powietrza za pomocą pompy ciepła z odzyskiem ciepła na wymienniku krzyżowym dla hali krytej pływalni wraz ze schematem pompy ciepła pracującej w systemie woda-woda; 1-29 – oznaczenia jak na rys. 2., 30 – nagrzewnica wstępna

Moc chłodniczą pompy ciepła wyznacza się ze wzoru (9):

$$Q_p = 2,27 \text{ m}^3/\text{s} \cdot 1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot (64 \text{ kJ/kg} - 56 \text{ kJ/kg}) = 21,9 \text{ kW}.$$

Dobrano wodną pompę ciepła W9W0E firmy HIBERNATUS o mocy cieplnej $Q_{SKR} = 26,60 \text{ kW}$ [5]. Temperaturę powietrza po pierwszej nagrzewnicy (6, rys. 5.) określa się ze wzoru (11):

$$t_X = [26,60 / (1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot 1,02 \text{ kJ/(kg} \cdot ^\circ\text{C)}) \cdot 2,28 \text{ m}^3/\text{s}] + 24,3 = 33,83^\circ\text{C}.$$

Rys. 6. Przebieg zmian stanu powietrza na wykresie i - x powietrza wilgotnego w urządzeniach klimatyzacyjnych dla okresu zimowego z osuszaniem powietrza za pomocą pompy ciepła, z odzyskiem ciepła na wymienniku krzyżowym i z usunięciem w procesie mieszania strumieni powietrza wypadania mgły

Otrzymany wynik świadczy o tym, że moc cieplna dobranej pompy ciepła jest niezbędna do obróbki nawiewanego powietrza. W danym przypadku trzeba określić możliwości całkowitego wykorzystania tej mocy. Ciepło może być skierowane do ogrzania zewnętrznego strumienia powietrza w procesie ZS (rys. 6.).

Moc cieplną Q_{ZS} potrzebną do obróbki powietrza w procesie ZS określa wzór:

$$Q_{ZS} = \rho \cdot c \cdot G_Z \cdot (t_S - t_Z),$$

gdzie temperaturę t_S odczytuje się z rys. 6., $t_S = 3,5^\circ\text{C}$.

Stąd $Q_{ZS} = 0,67 \text{ m}^3/\text{s} \cdot 1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot 1,02 \text{ kJ}/(\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}) \cdot (3 - (-20))^\circ\text{C} = 18,49 \text{ kW}$.

Moc cieplną Q_{TN} niezbędną do obróbki powietrza w procesie TN określa wzór:

$$Q_{TN} = \rho \cdot c \cdot G_Z \cdot (t_N - t_T),$$

$$Q_{TN} = 2,27 \text{ m}^3/\text{s} \cdot 1,2 \text{ kg/m}^3 \cdot 1,02 \text{ kJ}/(\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}) \cdot (29,5 - 24,3)^\circ\text{C} = 14,17 \text{ kW}.$$

Z porównania wielkości Q_{SKR} , Q_{ZS} oraz Q_{TN} wynika, że różnicę $Q_{SKR} - Q_{TN} = 26,60 \text{ kW} - 14,17 \text{ kW} = 12,43 \text{ kW}$ można wykorzystać do ogrzania powietrza zewnętrznego przy mocy cieplnej 18,49 kW.

4. Wnioski

1. Opracowano metodę projektowania parametrów powietrza w systemie klimatyzacji z wykorzystaniem pompy ciepła i wymiennika krzyżowego do osuszania powietrza obiegowego w okresie zimowym.
2. Opracowano przykład projektowania systemu klimatyzacji z osuszaniem powietrza obiegowego, doбором pompy ciepła i wymiennika krzyżowego.

Literatura

- [1] Jaskólski M., Micewicz Z.: Wentylacja i klimatyzacja hal krytych pływalni, JPPU MASTA, Gdańsk 2000.
- [2] Norma PN-76/B-03420: Wentylacja i klimatyzacja. Parametry obliczeniowe powietrza zewnętrznego.
- [3] Pisarev V.: Projektowanie systemów klimatyzacji jednoprzewodowej scentralizowanej, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2009.
- [4] Katalog firmy VTS Clima.
- [5] Katalog firmy Hibernatus.

**ANALYSIS OF THE AIR CONDITIONING SYSTEM FOR SWIMMING FOOLS
USING HEAT PUMP AND CROSS – FLOW HEAT EXCHANGER
FOR DRYING RECIRCULATED AIR****S u m m a r y**

The aim of the publication is to show method of designing the air parameters in air conditioning system for swimming pools using heat pump for drying recirculated air and cross – flow heat exchanger. This article show also an example calculation.

Keywords: air conditioning, indoor pool swimming, recirculated air, heat pump, drainage, cross-flow heat exchanger

DOI: 10.7862/rb.2012.9